

SELETUSKIRI

regionaal- ja põllumajandusministri määruse „Regionaal- ja põllumajandusministri 4. juuni 2026. a määruse nr 37 „Toiduga varustamise valdkonnas elutähtsa teenuse osutaja määramise täpsemad tingimused ja kord” muutmise“ eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Regionaal- ja põllumajandusministri 4. juuni 2026. a määruse nr 37 „Toiduga varustamise valdkonnas elutähtsa teenuse osutaja määramise täpsemad tingimused ja kord” (edaspidi *määrus nr 37*) muutmise eelnõu on välja töötatud toiduseaduse § 46⁴ lõike 3 alusel. Eelnõu eesmärk on viia määrus nr 37 kooskõlla 1. oktoobril 2026. a jõustuva kriisilukorra ja riigikaitse seadusega (edaspidi *KORKS*), millega muuhulgas tunnistatakse kehtetuks hädaolukorra seadus (edaspidi *HOS*). Määruses nr 37 asendatakse viited HOS-ile viidetega KORKS-ile. Tegemist on normitehniliste muudatustega, millega ei kavandata uusi õigusi ega kohustusi ega suurendata haldus- või töökoormust. Eelnõuga ei kavandata sisulisi muudatusi.

Määruse eelnõu ja seletuskirja koostas Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi kriisijuhtimise nõunik Sten-Patrick Kreek (5697 5947, sten.kreek@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi määruse eelnõule tegi Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna nõunik Katrin Pööra (katrin.poor@agri.ee) ja eelnõu toimetas keeleliselt sama osakonna peaspetsialist Leeni Kohal (5698 3427, leeni.kohal@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu § 1 punktiga 1 sõnastatakse uuesti määruse nr 37 § 2 lõike 4 teise lause sissejuhatav lauseosa. Muudatusega kehtestatakse selgemalt, et elutähtsa teenuse osutajaks määramise käskkirjas märgitakse sama paragrahvi samas lõikes sätestatud toiduga varustamist käsitlev täpsem teave lisaks KORKS-i § 83 lõikes 4 kehtestatud elutähtsa teenuse osutajale kehtestatud kohustustele.

Viidatud KORKS-i sätte kohaselt määrab elutähtsa teenuse toimepidevuse korraldaja või tema KORKS-i § 82 lõike 4 alusel määratud asutus kõnealuses käskkirjas muu hulgas tähtpäeva, mis ajaks peab elutähtsa teenuse osutaja:

- 1) koostama riskianalüüsi ja kriisiplaani käesoleva seaduse §-des 18 ja 20 sätestatu kohaselt, arvestades, et riskianalüüs peab olema koostatud üheksa kuu ja kriisiplaan kümne kuu jooksul elutähtsa teenuse osutajaks määramisest arvates;
- 2) korraldama esimest korda KORKS-i §-s 22 nimetatud õppuse;
- 3) täitma KORKS-i § 82 lõike 6 alusel ja nimetatud paragrahvi lõikes 11 ning muudes õigusaktides kehtestatud toimepidevuse nõudeid, ning seejuures peab elutähtsa teenuse osutaja arvestama, et nimetatud paragrahvi lõike 11 punktis 5 ja küberturvalisuse seaduses sätestatud nõude täitmise tähtaeg ei oleks pikem kui viis aastat elutähtsa teenuse osutajaks määramisest arvates.

Määrusega nr 37 täpsustatakse, millised toiduga varustamise valdkonna erisustest lähtuvad andmed ja tingimused tuleb märkida elutähtsa teenuse osutajaks määramise käskkirjas lisaks KORKS-i § 83 lõikes 4 sätestatud tähtaegadele.

Eelnõu § 1 punktiga 2 asendatakse määruse nr 37 § 2 lõike 4 punktides 2 ja 3 senised viited HOS-ile viidetega KORKS-ile. Nimetatud punktides käsitletakse elutähtsa teenuse osutamise määramise käskkirjaga seonduvat ja nähakse ette, et vajaduse korral sätestatakse käskkirjas

teenuse osutamise maht, kestus ja hinnastamise tingimused tagamaks muuhulgas ka KORKS-i elutähtsa teenuse osutamise ja toimepidevuse nõuete täitmine.

Eelnõu § 1 punktiga 3 asendatakse määruse nr 37 § 2 lõike 4 punktis 3 tehtud viide HOS-ile viitega KORKS-ile. Viide puudutab elutähtsa teenuse osutamise ja toimepidevuse nõuete täitmise tähtaegu, mida võib vajaduse korral elutähtsa teenuse osutaja määramise käskkirjas sätestada.

Eelnõu §-s 2 kehtestatakse määruse jõustumise tähtpäev. Määrus jõustub 1. oktoobril 2026, mis ühildub ka KORKS-i jõustumisajaga. Kuna määrusega rakendatakse KORKS-i peab määrus olema KORKS-iga kooskõlla viidud seadusega jõustumise päevaks.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Tegemist on riigisisese õigusaktiga, mis ei ole seotud Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Kuivõrd tegemist on normitehniliste muudatustega, siis ei kaasne määrusega olulist mõju ja mõju ulatus on väike. Seetõttu ei ole võimalik täpsustada mõju avaldumise sagedust ega soovimatute kõrvalmõjude avaldumise riski. Kehtetuks muutuva õigusakti viidete asendamine asjakohaste viidetega on seotud õigusselguse ja õiguskindluse põhimõtete järgimise tagamise vajadusega. Tänu sellele saavad elutähtsa teenuse osutajaks määratavad ettevõtjad tugineda kehtivale õigusele ning on selge, millised normid nende suhtes kehtivad. Viited kehtetule õigusaktile tekitaksid segadust ning raskendaksid õiguse kohaldamist.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamine ei eelda lisategevusi ega -kulutusi riigieelarve vahenditest.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. oktoobril 2026. a, mis tuleneb KORKS-i § 286 lõikest 1 (vt § 2 selgitust).

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Riigikantseleile ning arvamuse avaldamiseks Eesti Toiduainetööstuse Liidule ja Eesti Põllumajandus-Kaubanduskojale.